

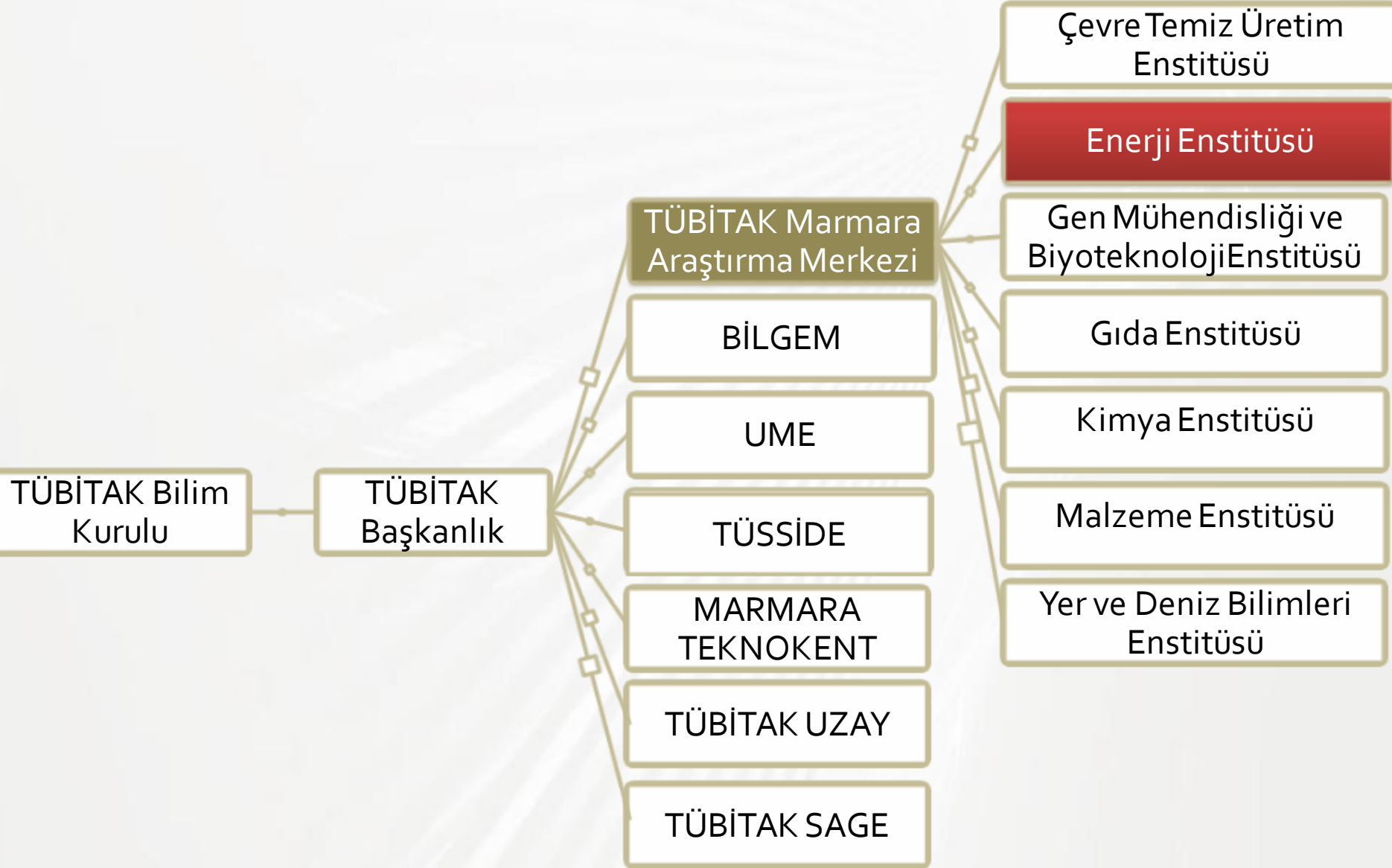
Raylı Ulaşım Sistem Teknolojileri Çalıştayı

Osman TANRIVERDİ
TÜBİTAK MAM Enerji Enstitüsü

Mayıs 2015, Eskişehir

- TÜBİTAK MAM Enerji Enstitüsü'nün kısa tanıtımı
- Araç Teknolojileri Grubu kısa tanıtımı
- Raylı Araç Çalışmaları
- E1000 Projesi
- Raylı araçlar için TÜBİTAK tarafından geliştirilen alt sistemler

Organizasyon Şeması

Personel Profili

Araştırmacı

176

- Doktora:40
- Yüksek Lisans:68
- Lisans:58

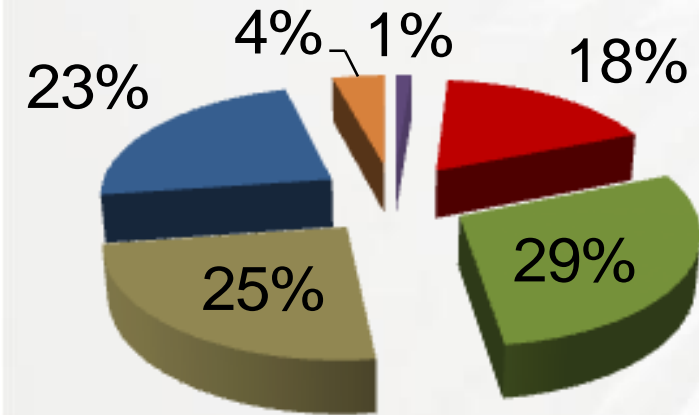
Teknisyen

56

Destek

5

Toplam 237

- Yönetici
- Doktoralı
- Y.Lisanslı
- Lisanslı
- Teknisyen
- Destek

Personel Profili

Enerji Enstitüsü Personeli (Gebze)

157

Enerji Enstitüsü Personeli (Ankara)

80

Toplam 237

KOCAELİ - GEBZE

ANKARA

Enstitü TÜBİTAK
Gebze Yerleşkesi
ve Ankara'da
ODTÜ kampüsü
içinde
faaliyetlerini
sürdüirmektedir.

- 2015 yılı başı itibarı ile:
  - Yürüyen projelerin toplam büyüklüğü: 252 MTL
  - Araştırmacı başına düşen proje büyüklüğü: 1,4 MTL

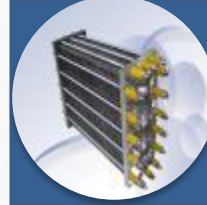

Çalışma Konuları

Kömür Teknolojileri

*Termik Santraller *Yakma *Gazlaştırma *Sıvılaştırma

Enerji Dönüşüm

*Hidrojen ve Yakıt Pilleri

Güneş Enerjisi

Elektrik Şebekeleri ve Güç Elektroniği

Rüzgar Enerjisi

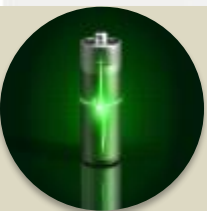
Güç İzleme ve Analiz

Hidroelektrik Santral Teknojileri

Ulaşım Teknolojileri

Enerji Depolama

Biyokütle Teknolojileri

STATCOM Projeleri

MİLRES Projesi

Sırt Sırta Bağlı YGDA

Uydu İçin Batarya Geliştirilmesi

- ✓ 2250m² ofis ve 3800m² laboratuvar toplam 6050m² kapalı alana kurulu
- ✓ Elektrikli ve hibrit elektrikli araçlar, raylı araçlar ve alt sistemleri üzerinde yoğunlaşmış çalışma alanları
- ✓ 2002 yılından bu yana 13 yıllık tecrübeye sahip 32 kişilik ekip

Altyapı

İçten Yanmalı Motor
Dinamometresi

Klimatik Çift Aks
Şasi Dinamometresi

Elektrik Motor
Dinamometresi

Cer Sistemi Test
Dinamometresi

Elektronik Tasarım
ve Test Laboratuvarı

Yetkinlikler ve Projeler

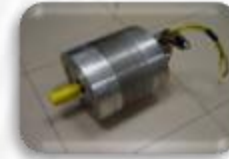
- ✓ Elektrikli, Hibrit Elektrikli ve Raylı Araçlar için:
  - ✓ Çekiş Sistemleri
  - ✓ Araç Kontrol Sistemleri
  - ✓ Batarya Yönetim Sistemleri
  - ✓ Araç Dinamik Analizleri
  - ✓ İçten yanmalı motorların performans ve güvenilirlik testleri, analizleri
- ✓ Uygulamaya özel araçlar

Ford Otosan Hibrit Hafif Ticari Araç Geliştirilmesi Projesi

Sodyum Borhidrür Yakıt Pili Araç Geliştirilmesi Projesi

Elektrikli Araç Alt Komponentleri Projesi

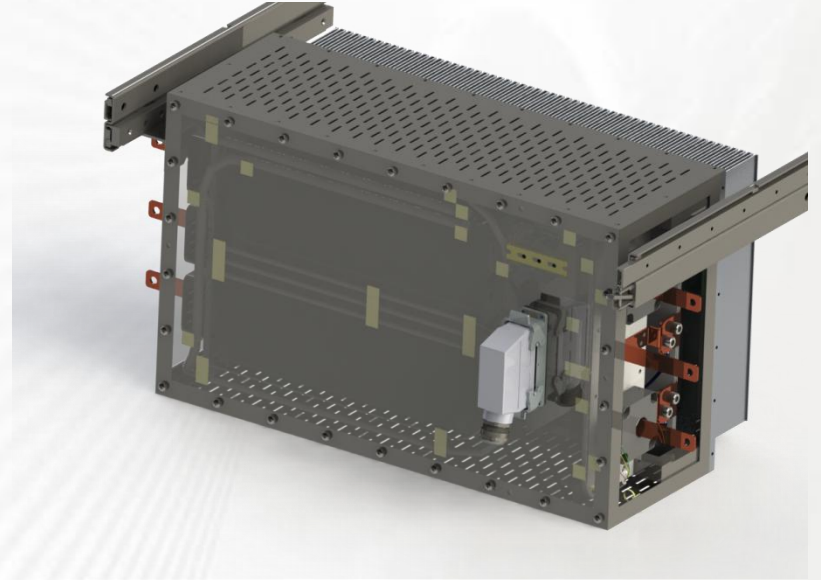
Şehir İçi Hafif Raylı Araçlar İçin AC Cer Sistemi Geliştirilmesi

Mayıs 2015

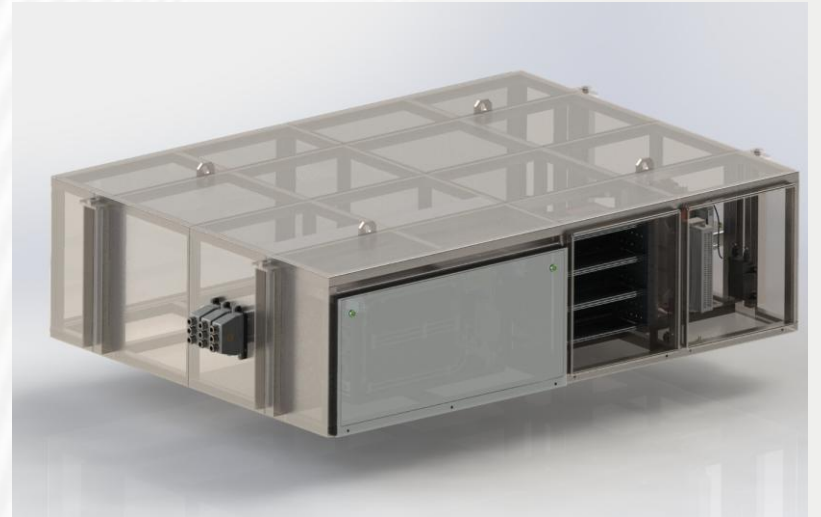

Şehir İçi Raylı Araç Çalışmaları

- ✓ Milli Raylı Taşıt Sistemleri Geliştirilmesi Projesi kapsamında:
  - ✓ Alçak taban tramvay sistemleri için tren yönetim sistemi ve tavan tipi 750V çekiş sistemi
- ✓ Bursaray Projesi kapsamında:
  - ✓ Hafif raylı sistem araçları için taban tipi 1500V çekiş sistemi

250kW Cer Konvertörü

Taban Tipi Cer Sistemi Şasesi

TÜLOMSAŞ
Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii A.Ş.

E1000 Elektrikli Lokomotif

Mayıs 2015

E1000 Projesi

- ✓ 1 MW gücünde, cer sistemleri, araç kontrol sistemleri ve bu sistemlere ait yazılımların tamamı yurt içinde geliştirilen ilk milli proje

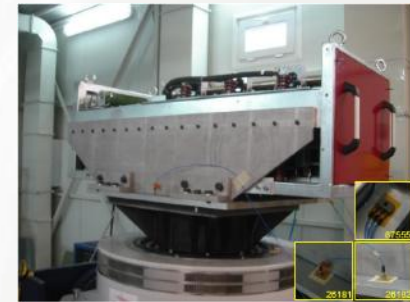

- Proje kapsamında geliştirilen alt sistemler:
  - Cer konverteri
    - Su soğutmalı yüksek gerilimli yüksek güçlü tek faz PWM doğrultucu ve motor sürücü
  - Cer kontrol ünitesi
    - Kayma-kızaklama kontrol algoritması
    - Güç faktörü düzeltme algoritması
    - Motor sürme algoritması
    - Termal yönetim algoritması
  - Tren kontrol ve yönetim sistemi
    - Tüm alt sistemlerin entegrasyonu
    - Hata tanılama ve giderme algoritmaları

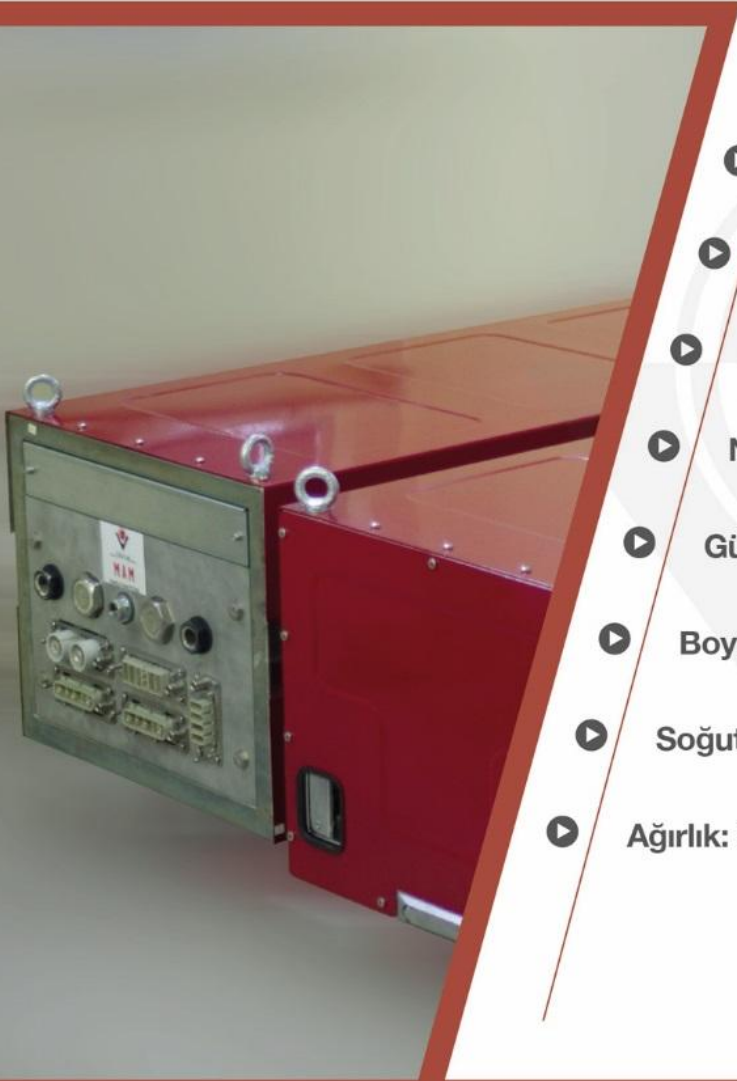
- Proje kapsamında geliştirilen alt sistemlerin standartları ve testleri:
  - EN 61377 ve EN 61287 standartına göre «Cer Konverteri ve Kontrol Sistemi Tasarımı»
  - EN 50155 standartına göre «Elektronik Kontrol Üniteleri Tasarımı»
  - EN 14363 standartına göre «Dinamik Modelleme ve Analiz Çalışmaları»
  - EN 50121 standartına göre EMI-EMC Testleri
  - EN 61373 standartına göre titreşim testleri

TRACS-GP

TÜBİTAK Raylı Araç Cer Sistemi - Güç Platformu

ÖZELLİKLERİ

- ▶ **Güç:** 280 kW
- ▶ **Giriş Gerilimi:** 2 x 1040 V, 50 Hz
- ▶ **Giriş Akımı:** 270 A
- ▶ **DC Link Gerilimi:** 1800 V
- ▶ **Çıkış Gerilimi:** 3 x 0-1400 V, 0-150 Hz
- ▶ **Nominal Çıkış Akımı:** 3 x 150 A
- ▶ **Güç Faktörü:** ~1.0
- ▶ **Boyut (L X W x H):** 1370 x 580 x 475 mm
- ▶ **Soğutma:** Sıvı Soğutma
- ▶ **Ağırlık:** 360 kg

TRACS-KP

TÜBİTAK Raylı Araç Cer Sistemi - Kontrol Platformu

ÖZELLİKLERİ

- ▶ **Sistem Besleme Gerilimi:** 110V DC
- ▶ **Sayısal G/Ç Beslemesi:** 24V ve 110 V DC
- ▶ **İşlemci Tipi:** Power PC, DSP, FPGA
- ▶ **Fiber Optik Kanallar:** 4x11 kanal (RX&TX)
- ▶ **Analog Giriş Kanalları:** 4x13 kanal (konvertör), 2 kanal (katener)
- ▶ **Sayısal Giriş Kanalları:** 4x4 kanal (konvertör), 4 kanal (sistem)
- ▶ **Sayısal Çıkış Kanalları:** 4x4 kanal (konvertör), 4 kanal (sistem)
- ▶ **Sıcaklık Kanalları:** 4x12 kanal (8 PTC/NTC, 4 PT100)
- ▶ **Genişleme Kanalları:** 16 kanal analog giriş, 2x24 kanal sayısal giriş, 12 kanal sayısal çıkış
- ▶ **Haberleşme Kanalları:** RS232, CAN, GSM, GPS

TRAYS

TÜBİTAK Raylı Araç Yönetim Sistemi

ÖZELLİKLERİ

- ▶ **Sistem Besleme Gerilimi:** 110V DC
- ▶ **Sayısal G/Ç Beslemesi:** 24V ve 110V DC
- ▶ **İşlemci Tipi:** Power PC
- ▶ **Analog Giriş Sayısı:** 16
- ▶ **Sayısal Giriş Sayısı:** 72
- ▶ **Sayısal Çıkış Sayısı (24V):** 24
- ▶ **Sayısal Çıkış Sayısı (110V):** 16
- ▶ **Haberleşme Kanalları:** RS232, CAN, GSM, GPS

Mart – Temmuz 2014 E1000 Entegrasyon

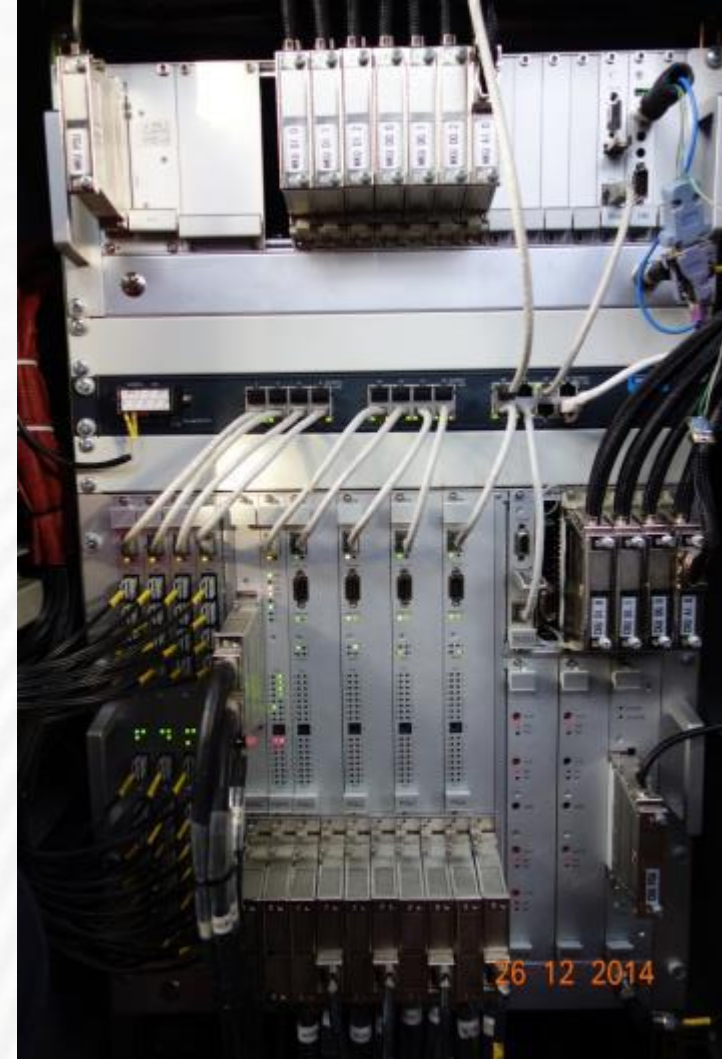

Ağustos – Aralık 2014 Devreye Alma Çalışmaları

Çer Kontrol ve Merkezi Kontrol Üniteleri

E1000 Yol Testlerine Hazır

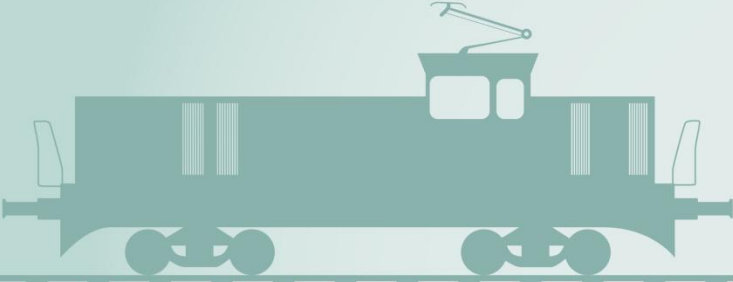

E1000 Projesi

TÜBİTAK MAM

Raylı Araç Çalışmaları

2011 - 2015

**Tracs ve Trays
Geliştirilmesi**

İlk Milli Cer Sistemi

2014 - 2016

**SG2 AC
Cer Sistemi Geliştirilmesi**

Şehirçi Raylı Taşımacılığı

2015 - 2023

**Milli EMU
TUVASAS**

**Milli Anahat Lokomotifi
Yeni Nesil Demiryolu Araçları**

TÜBİTAK

MAM

— ENERJİ ENSTİTÜSÜ —

Sürdürülebilir Gelişme için “Ar-Ge’si Milli Tren”

